

המוסד לביטוח לאומי
מינהל גמלאות
אגף גמלאות מחליפות שכר

שד' ויצמן 13, ירושלים 91909
טל. 02-6709616 פקס: 5377055

י"ז בטבת תשס"ד
11 ינואר 2004

חוזר כללי: 10 / 04
אבטלה: 1384

אל:
מנהלי סניפים
מנהלי תחומי גמלאות
מנהלי סניפי משנה
סגנים, מנהלי מחלקות רכזים
פקידי תביעות
פקידי הדלפק הקדמי
פקידי מרכז המידע הטלפוני

הנדון: זכאות למענק עבודה נדרשת לעובדים במשתלות – הבהרות
חוזר אבטלה / 1340 מיום 6.3.01

בחוזר אבטלה הנ"ל נקבע כי משתלה, אשר מתבצעת בה גם מכירת צמחים ועציצים לקהל הרחב, לא תיחשב לעבודה נדרשת.

ההנחיות בחוזר ניתנו בעקבות פסיקת בית הדין הארצי לעבודה. בפסק הדין נכתב כלהלן:

"המשיבה עבדה במשתלה פרטית שתכליתה מכירת הצמח שבעציץ. תכלית מתן המענק לעובדים בעבודה בלתי מקצועית באתרי גידול חקלאיים היתה לסייע לחקלאי בעבודות בלתי מקצועיות בעבודת השדה ובמשק החי, ולא לסייע בידי בעל חנות לממכר עציצים למכור תוצרתו".

כיום, משנבחנה הסוגיה מחדש, הגענו למסקנה כי האופן בו נוסחו ההנחיות בחוזר, בעקבות פסק הדין, מחמיר מדי, ושולל לחלוטין את האפשרות להכיר במשתלות גדולות שאין עיקר תכליתן למכור עציצים, אלא לגדל ולהרבות צמחים, למטרת שיווקם למשתלות אחרות ולחנויות, גם אם הן מוכרות ליחידים המבקשים לקנות במקום.

הגענו למסקנה כי ראוי היה לפרש את כוונת בית הדין כך שמשותלות שעיקר תכליתן גידול ושיווק, כן תוכרנה כאתר לגידולים חקלאיים. משותלות שהן חנויות גדולות לממכר צמחים לא תוכרנה כאתר לגידולים חקלאיים, גם אם במקום מתבצעות עבודות של השקיה וטיפול בצמחים.

אבחנה זו תואמת את ההגדרות בספר "הסיווג האחיד של ענפי הכלכלה" של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לפי סיווג זה, גידול זרעים ושתילים, הכולל גידול שתילים וצמחים לענף הנוי, משוייך לענף החקלאות. מכירת פרחים, עציצי פרחים וצמחי נוי משוייכת לענף המסחר הקמעונאי.

יש לפעול עפ"י ההנחיות בחוזר זה מיום קבלתו בסניף.

בכל תביעה למענק של חייל משוחרר, שעבד במשתלה, יש לדרוש אישור מפורט מן המעסיק לגבי סוג המשתלה והפעילויות המתבצעות בה.

בכל מקרה של ספק העולה מאישור המעסיק ניתן להשתמש בידע אישי, אם המשתלה מוכרת, או להפנות חוקר לביקור במקום לצורך בדיקה עובדתית האם מתבצעת עבודה חקלאית במשתלה, האם המשתלה גדולה ומשווקת תוצרתה למשתלות קטנות יותר לחנויות, לרשויות מקומיות, לקק"ל וכד'.

ב ב ר כ ה,

אבי צרפתי
מנהל האגף - גימלאות מחליפות שכר